

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 325, novembre del 2014

Pere Alabau

Obres i Reformes

INSTAL·LACIONS I REPARACIONS D'AIGUA, LLUM I GAS.

Especialitat en cuines i cambres de bany

629 773 331

pere-alabau@hotmail.com www.perealabaureformes.com

TALLERS MASNOU

Genís Oliveras MULTIMARCA

OPEL

RENAULT

SEAT

CITROËN

PEUGEOT

Volkswagen

Audi

NISSAN

Recollida a domicili i substitució de cotxe gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. ITV 100%

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

PLE DE LLANA

Totes les novetats de temporada en llanes i cotons Katia.
I a més a més et guiarem per fer les teves peces d'hivern.

katia

Tenim moltes idees.

katia

**Ens hem traslladat al
carrer Barcelona 24
(Camí Ral)
(Prop del Mercat Vell)**

Carrer Barcelona. 24 (Camí Ral). Tel. 647 751 702

Equip de Redacció:

Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: *Sí-sí*

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
T. 93 126 82 20
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.
El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'**Ajuntament de la Vila**.

Editorial

EL NOU 9N

És ben sabut que el TC espanyol encara no s'ha pronunciat en ferm sobre la Llei de Consultes i el Decret de Convocatòria de la Consulta del 9N aprovats pel Parlament de Catalunya i la Generalitat i que, en conseqüència, segueix campant la suspensió cautelar –d'alta velocitat– que va emetre al seu dia per aturar el procés català.

Aquesta suspensió cautelar (torpede a la línia de flotació) podia haver estat causa suficient per fer naufragar les naus que condueixen el poble català en el viatge cap a decidir el seu futur; però no, d'aquesta nova bastonada en va brotar una nova embranzida en forma de convocatòria, podríem dir-ne "genèrica", com aquells medicaments que no són de cap marca específica però que contenen els mateixos ingredients que els fan igualment efectius per al tractament mèdic i, per tant, l'efecte i els resultats del nou 9N haurien de ser iguals o semblants als previstos en la convocatòria suspesa cautelarment.

Aquesta jugada múrria per part del govern català no ha estat exempta de tibantors i discrepàncies entre els partits polítics arrengrerats a l'entorn del dret a decidir, que amb remor de trencadissa han fet perillar la dita "porcellana fina" en què se sustenta el procés; però el seny i les renunciacions parcials d'uns i altres han permès arribar a aquesta solució de compromís. Caldrà veure quina és la reacció final del govern espanyol i de tota la seva maquinària d'estat davant d'aquesta ensarronada legal que els ha agafat amb el pas canviat i que, en el moment de tancar l'edició d'aquest Butlletí, encara no s'havia pronunciat oficialment, tot i que buvafen vents de tempesta.

Al bell mig d'aquest terrabastall polític, segueix latent la pressió exercida per la societat civil mobilitzada a l'entorn dels pilars de l'ANC i Òmnium, aquestes dues institucions liderades per les incombustibles Carme Forcadell i Muriel Casals, amb l'estol de col·laboradors més propers i la multitud de voluntaris que han capgirat els esquemes de participació ciutadana fins a límits insospitables. Només cal mirar pel retrovisor i reviure l'èxit de la Via Catalana del 2013, la V de Barcelona del passat 11 de Setembre i la concentració de diumenge passat, 19 d'octubre, a la plaça de Catalunya, per posar de relleu la seva gran capacitat de convocatòria i la trama de complicitats que han generat entre la societat catalana.

Confiem que el nou 9N s'hagin superat tots els esculls i entrebancs i que, de manera pacífica, com cal, puguem procedir al lliure exercici de la votació, màxim exponent de la democràcia en estat pur, sense etiquetes i sense pors. Cadascú hi podrà dir la seva, estigui a favor o en contra de la proposta, el resultat de la qual marcarà el rumb de la següent etapa del viatge.

Com a associació adherida al Pacte Nacional pel Dret a Decidir, ens adreçem a tots els socis i simpatitzants bo i demanant-vos que el proper 9N prengueu part activa en aquest procés i participeu amb el vostre vot a la crida de les urnes. Ara és l'hora!

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
PORCELLANA FINA <i>J. Camps</i>	7
HISTÒRIES DE LA VILA <i>Joan Muray</i>	8
DIARI DE BORD <i>J. Condeminas</i>	11
NI SENTIT COMÚ NI... <i>Joan Maresma Duran</i>	12
LA PUNTA DE LA LLENGUA (59) <i>Esteve Pujol</i>	13
GAT TEATRE <i>Esteve Pujol</i>	14
DITES POPULARS <i>Albert Vidal</i>	15
PARLEM DE LLIBRES <i>Pere Martí Bertran</i>	16
GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT <i>Carles Maristany</i>	17
ELS RELLOTGES DE SOL PARLEN <i>Esteve Pujol</i>	18
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	20
ARRAN DE SÒL <i>Pledebut</i>	21
LA CUINA DE L'ANTÒNIA <i>El Cullerot</i>	21

"DIUMENGE

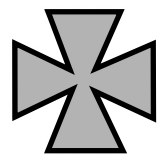
AMB LLETRES"

GRUP RAUXA DE GENT
DEL MASNOU

VETLLADA ARTÍSTICA,
LITERÀRIA, MUSICAL.

DIUMENGE 30 DE NOVEMBRE

A LES 7 DE LA TARDA
ENTRADA GRATUÏTA

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.

De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Novembre 2014 --

1	dissabte	Riera	Tots Sants	29	dissabte	Fàbregas
2	diumenge	Riera		30	diumenge	Fàbregas
3	dilluns	Ocata				
4	dimarts	Dominguez				
5	dimecres	Fàbregas				
6	dijous	Viayna C				
7	divendres	Riera				
8	dissabte	Aymar				
9	diumenge	Aymar				
10	dilluns	Dominguez				
11	dimarts	Riera				
12	dimecres	Ocata				
13	dijous	Aymar				
14	divendres	Fàbregas				
15	dissabte	Viayna C				
16	diumenge	Viayna C				
17	dilluns	Riera				
18	dimarts	Fàbregas				
19	dimecres	Dominguez				
20	dijous	Aymar				
21	divendres	Viayna C				
22	dissabte	Ocata				
23	diumenge	Ocata				
24	dilluns	Riera				
25	dimarts	Dominguez				
26	dimecres	Aymar				
27	dijous	Ocata				
28	divendres	Viayna C				

-- Desembre 2014 --

1	dilluns	Ocata
2	dimarts	Riera
3	dimecres	Fàbregas
4	dijous	Dominguez
5	divendres	Aymar
6	dissabte	Aymar
7	diumenge	Viayna C
8	dilluns	Viayna C
9	dimarts	Ocata
10	dimecres	Riera
11	dijous	Fàbregas
12	divendres	Viayna C
13	dissabte	Dominguez
14	diumenge	Dominguez
15	dilluns	Ocata
16	dimarts	Riera
17	dimecres	Aymar
18	dijous	Viayna C
19	divendres	Dominguez

Horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.30 - 14 i 16.30 - 21	9.30 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 14
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viayna C Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 14 i 16.30 - 20.30	9 - 14

FARMACÈUTICS DEL MASNOU

b o n p r e u s t a r g e t a

Les cartes de la Bústia Oberta cal que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i es publicaran amb el nom i cognoms de l'autor o inicials. En cap cas no es publicaran cartes amb pseudònim. L'extensió no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou no es fa responsable del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mandrà correspondència amb els seus autors.

BON PREU/ ESCLAT: LA NORMALITAT

Cada vegada que vaig a comprar a algun dels centres que Bon Preu/Esclat té arreu del territori tinc la sensació de ser en un país normal. M'explicaré: els productes estan etiquetats en català, el tiquet de comprar hi està redactat, no he trobat mai cap dependenta que no m'hagi atès en la meua llengua, sovint fa campanyes de productes de proximitat... A més, quan poso gasolina en alguna de les seves estacions de servei, la llengua en què sempre se m'adrecen les màquines ("Triï el carburant", "Retiri la targeta"...) és el català. Això no vol pas dir que no ofereixi altres opcions per a les persones que no el parlen o que no l'entenen, és clar, però sempre han de ser elles les que facin o demanin el canvi de llengua, no pas jo. Potser algun lector, arribats en aquest punt, dirà que hi ha altres entitats, altres empreses que també tenen aquesta característica. No ho nego pas, però jo he de dir que em costa de trobar-ne, que totes tenen alguna cosa que fa que no tingui la sensació que tinc quan sóc a França, a Itàlia o a Espanya mateix (a l'Espanya castellanoparlant si més no). La sensació que tot hom té clar que la llengua oficial, preferent, de partí-

da..., digueu-ne com vulgueu, és la seva, l'oficial... Fins fa poc també em passava amb "La Caixa", però ara, no sé si des que s'ha convertit en "Caixabank" ja no és el mateix, sempre m'hi ha d'aparèixer el castellà en un moment o altre, per molt que em tinguin identificat com a client en català. Per exemple, quan utilitzo els caixers automàtics sempre se m'acomoden amb un "Retire su libreta" o "Retire su targeta". He preguntat per què passa això i no me n'han sabut, o volgut, donar raó. Jo tinc clar que és perquè la configuració general de tota aquesta maquinària és pensada per a tot l'estat i, doncs, la llengua bàsica de partida, és la castellana, que en un moment o altre acaba sortint. També és cert que el cas de "La Caixa" no arriba ni de lluny, ni es pot comparar, als extrems d'altres empreses, que arraconen sistemàticament el català (penso en empreses de telefonia, de missatgeria ràpida, d'assegurances...). Si s'esdevé això, estic convençut que en bona part és per culpa nostra, que no reclamem de ser atesos en la nostra llengua. Per a totes aquestes empreses la seva idea de país, no és la meua. Per a Bon Preu/ Esclat, sí. Per això ho agraeixo i en sóc client i per això em vaig

alegrar que ja l'any 2008 els concedissin el premi Pompeu Fabra a la projecció i difusió de la llengua catalana; i tant o més, que aquest juliol passat el president del grup fes unes declaracions demanant a l'empresariat que fos valent i apostés per la independència. Però, compte, i que quedi clar, també en sóc client perquè m'ofereixen bons productes i a uns preus competitius. Em sembla que mai no hauríem de pagar més o de conformar-nos amb productes de qualitat inferior pel sol fet de ser etiquetats en català, nomes faltaria. Per tot això em sento satisfet i un ciutadà normal d'un país normal, quan hi vaig a comprar. I pel que sembla no sóc pas l'únic, perquè un estudi recent (juliol 2014) de l'OCU (Organització de Consumidors i Usuaris) ha conclòs que els supermercats Bon Preu/ Esclat són els més ben valorats pels consumidors. Tant de bo que serveixi d'exemple i que aviat no haguem de premiar ni destacar actituds que en qualsevol país es

consideren normals.

Pere Martí i Bertran

INSISTEIXO

Tal com vaig explicar en una carta anterior en aquest butlletí, per tal de concedir-me una plaça d'aparcament de minuscòlid a la porta de casa, vaig haver de donar de baixa el qual del nostre garatge situat al carrer del darrere, amb les reformes i permís d'obres corresponents, a causa d'una normativa municipal que, segons l'Inspector local Sr. Iglesias, és igual per a tothom, quan jo puc demostrar que al Masnou hi ha places de minuscòlid al costat mateix d'on tenen entrada de garatge. El mes de setembre de 2013 l'Alcalde i l'Inspector em van rebre a l'Ajuntament i els vaig dir que no hi estava conforme i he fet tots els passos, però ha passat un any i no s'han dignat donar-me cap resposta.

És una vergonya.

Rosa Maria Gispert Pastor

**Els volen que no parlis.
Et quedaràs
sense dir
res?
9N
Participa-hi!**

Vestidors i armaris a mida

Mobles Vilalta

PRIMERA CASA AL MASNOU

Pere Grau 12-14. Tel 93 555 18 60

58 anys al seu servei

API

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.finquespuig.net · info@finquespuig.net

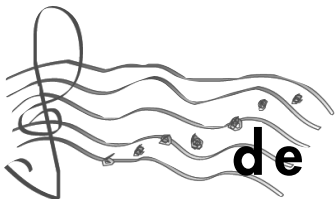
FINQUES MESLLOC

LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

**escola
de música**
Emma Calvo

**T'agrada cantar?
T'agrada el gospel?**

C/Parlament de Catalunya 28, el Masnou 93 540 86 96 · 630 16 33 26

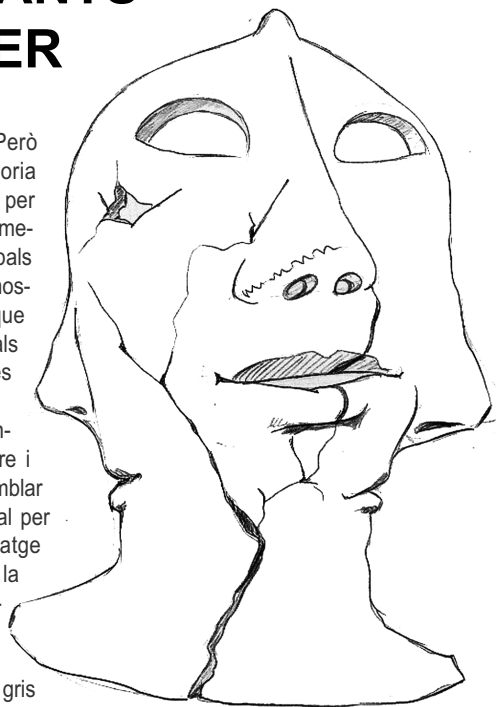
PORCELLANA FINA, GUANTS DE SEDA I PUNYS D'ACER

Joan Camps i Ortiz

El consens és com la porcellana fina, ho deia l'Artur fa quatre dies agafant amb el pas canviat els seus aliats davant els trossos escampats per terra de la figura decorativa que simbolitzava els acords de conveniència per la unitat on s'havien acomodat tots i totes sense excepció: l'Oriol, en Joan, en David, la Dolors, en Josep, en Ramon, la Marta, en Quim, la Joana i en Joan Josep, que només predicant i sense baixar de l'autobús volien que l'Artur els tragués les castanyes del foc liderant el dret a decidir que demana la ciutadania en el llarg camí que encara queda fins al consagrat referèndum, que, tot i que ens el deixessin convocar amb totes les de la llei, només aclariria el ventall que hi ha entre els qui es conformen a seguir com fins ara i els qui volen un futur diferent, inclosa la independència. Tothom ja sap que per mantenir-se a la sopa boba de la política només calen les habilitats de saber nedar i guardar la roba; la resta consisteix a fer teatre i fugir endavant. D'una manera o altra, en activa o per passiva, què fan si no tots plegats? No ens equivoquem, primer fou en Montilla, volent anar per davant la manifestació del 10J del 2010, la del "Som una nació" "Nosaltres decidim" en protesta per la resolució del Tribunal Constitucional amputant l'Estatut del 2006", no pas per liderar-la sinó per fugir endavant, desmarcar-se'n i neutralitzar-la quan ja ho havia intentat tot per avortar-la enviant els seus emissaris infiltrats com a convidats en el moll de l'os d'Òmnium. Aleshores el 28 de novembre de 2010 les urnes i l'abstenció del PSC van permetre investir Mas, que en minoria va retornar malauradament a l'habilitat històrica de CiU, allò de fer el pidolaire per anar posant peix al cova. Així, com qui demanava un pacte fiscal especial per a Catalunya i magnificant l'èxit de rebre unes quantes engrunes, Mas hauria pogut anar tirant quatre anys més aguantant una

legislatura sencera. Però aquesta vegada la majoria absoluta del PP, reforçada per la davallada del PSOE, permetia a un Rajoy curt de gambals negar el pa i la sal a Mas mostrant-li sense paliatius que res, ni peix al cova, i que als catalans a partir d'aleshores ni aigua.

Arribat en aquest punt, convocar eleccions era de llibre i com a estratègia podia semblar per a Mas una via potencial per consolidar el seu lideratge davant el clam creixent de la ciutadania, que ja era majoritari, pel dret a decidir, la qual cosa li permetia mantenir un programa electoral gris sense pronunciar-se per la independència i mantenir l'equilibri de la federació amb el llast de Duran i Lleida, el cigrò perpetuat a la sabata de Mas. Els resultats van ser clarificadors, ja que una part de l'electorat que havia votat anteriorment CiU se sentia maltractat per les retallades del govern de Mas, i el missatge d'ERC donava major confiança al nombre creixent d'independentistes. D'aquesta manera, el transvasament de vots de CiU a ERC, sense haver debilitat sensiblement la majoria de l'electorat que clama pel "dret a decidir", si que va esquerdar perillosament la delicada peça de porcellana que simbolitzava la unitat i augmentava el recel entre l'Artur i l'Oriol en una aliança on, si guanyava l'un, perdía l'altre. En aquestes condicions la unitat era tan fràgil que ha calgut posar-la en cotó fluix com una relíquia malmesa però encara restaurable i d'extrema utilitat per consumir el 9N i no defraudar les expectatives de la gent que empeny i que cal motivar una vegada més en un acte èpic validat per la força d'una massiva participació ciutadana. En escriure aquestes ratlles, ja ressona el pànic escènic del PP buscant tres

peus al gat i posant nous bastons a les rodes amb la connivència partidista i arbitrària del Tribunal Constitucional presidit per un exmilitant del PP, que, en no poder extraure's de ser jutge i part, ja hauria d'haver-se auto-revocat i dimitir voluntàriament davant la incompatibilitat moral del seu càrrec.

Que ens quedi ben clar, doncs, en el full de ruta, mentre la unitat dels partits sigui una peça de porcellana esquerdada, el lideratge del dret a decidir és exclusiu de la societat civil: la gent en particular i les associacions liderades avui per avui per Muriel Casals davant d'Òmnium Cultural i per Carme Forcadell al front de l'Assemblea Nacional Catalana, dues dones amb puny d'acer i guant de seda, que ens mantenen units. Pel que fa a l'Artur, l'Oriol, en Joan, en David, la Dolors, en Josep, en Ramon, la Marta, en Quim, la Joana i en Joan Josep, el valor i el patriotisme només se'ls pot suposar; passat el dia 9 de novembre, pel seus actes podem constatar de cada un d'ells i dels partits que lideren en quins podem mantenir la confiança i jugar-nos-hi els quartos.

Històries de la vila

Joan Muray

IMATGES AMB HISTÒRIA - 6

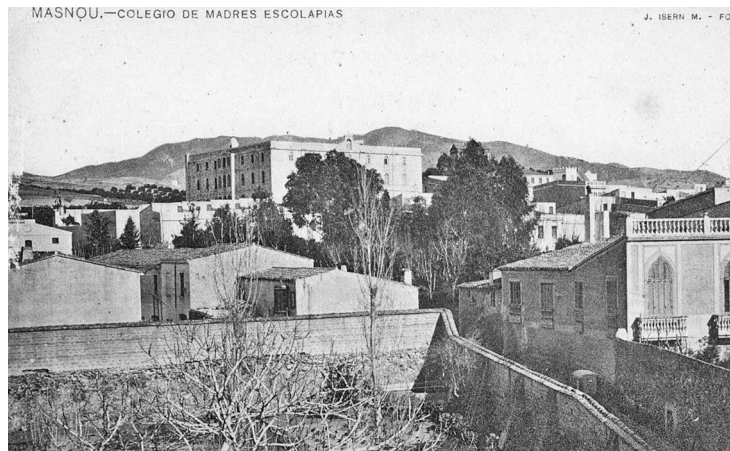
—de fa entre 100 i 130 anys—

Anem pel sisè capítol dedicat a aquell Masnou de l'entorn dels cent anys, d'aquella vila encara marinera, tot i que ja arribava al final del seu cèlebre segle daurat dins la marina de vela, de quan encara els capitans vivents eren un munt, i que molts d'ells duien barba i *patilles* llargues i poblades, que els feien veure ben peluts, tant que, quan s'ajuntaven a la sala de lectura del Casino, feia que la gent en digués despectivament *la gàbia dels óssos*. Avui seguirem el periple des de l'hort de can Fontanills (ara Casino) fins a la baixada de can Fideu (ara c/ dels Capitans Comellas).

HORT DE CAN FONTANILLS I ESCOLÀPIES

Continuem dins l'actual Casino, però quan era masia. El que ara és l'espai esportiu i d'esbarjo del darrere, aleshores era l'hort de la masia. Les terres de conreu pròpiament dites les tenia

cases que hi havia) mola del Col·legi de les Escolàpies, edifici alçat també per aquest arquitecte, el mateix que féu, entre altres del Masnou, l'Ajuntament, part de la Parròquia, etc. Arquitecte que deixà innumbrables cases i edificis notables a pobles i ciu-

paral·leles a les de Can Casas (que molts conegueren com a Mas Nou) i es trobaven a partir de la Carretera del Círcol (ara c/ Dr. Josep Agell) i fins a la placeta Oriental (ara pl. Alsina Sensat), i des del Camí Ral fins més o menys els actuals carrers de Mestres Villà o Jaume I; aquestes llenques de terra, de notable dimensió, eren conegudes com a *Partida del Camp*, i s'hi va construir, amb projecte de l'arquitecte masnoví Miquel Garriga i Roca, el primer eixample del Masnou, anterior al de Barcelona, Viena o Chicago. Al fons de la imatge hi veiem l'aleshores imponent (per les poques

tats com Barcelona, Mataró, Teià, Vilassar de Dalt, etc. Al fons s'hi veu, pràcticament sencera, la silueta de la muntanya de Sant Mateu, i a la dreta part de l'edifici de can Malet.

CARRER DE SANTA ROSA

Aquest carrer, que segueix portant el mateix nom i que és potser un dels més curts de la vila, ja que només va del torrent de Riquers (ara c/ Tomàs Vives) fins al torrent Vallmora (ara c/ Roger de Flor), aleshores quedava tancat per aquest darrer lloc, tenia una barana de protecció, ja que estava a certa alçada del torrent, i per baixar-hi

hi havia unes escales en un costat. La casa de més al fons era la de Bonaventura Fontanills, conegut com a "Ventureta Balada" (abans havia estat can Xaret); era una casa bonica i de bona factura arquitectònica, a la part alta del xamfrà de la qual hi havia una escultura de Sant Joan. Després de la guerra 1936/39 fou rectoria durant un temps, ja que l'original havia estat destruïda quan cremaren l'església. Quan la parròquia tornà al seu lloc un cop reconstruïda, aquesta casa fou durant un temps la *Residencia San Juan*. Al mig del carrer hi podem veure un conjunt de tres cases modernistes molt boniques, però que als anys de l'especulació foren enderrocades i hi construïren un bloc de cases sense solta ni volta. En aquest carrer, al seu temps d'esplendor s'hi feien balls amb piano de maneta. Al fons hi veiem les Escoles Municipals i la Casa Benèfica. Proveu de veure-ho ara.

APEADERO AMB TREN FUMANT

El baixador d'Ocata que veiem és el primer que s'hi féu, no immediatament de la construcció del ferrocarril el 1848, ja que aleshores no n'hi havia. El que veiem va durar molts anys, pràcticament fins al 1967, quan es féu l'ampliació de la carretera N-II i es traslladà la via més cap a la platja. Aquest era revestit de rajola majòlica de color blanc. El tros que sobresurt correspon a on hi havia la taquilla per despatxar bitllets (al començament del ferrocarril els bitllets es despatxaven

als baixos de l'Ajuntament). Observeu que no hi havia la catenària, una mostra que la imatge és anterior al 1948, quan es va instal·lar l'electrificació. Una mostra més que la fotografia és de fa un segle ens la dona el fet que tots els homes que s'hi veuen van coberts (gorra, barret, etc), i l'única dona que hi ha va amb vestit sota genoll, o sigui que deu ser de la primera o segona dècada del segle passat. Entre les reixes del baixador hi podem veure l'Ajuntament amb el balcó original que tenia, no el que ampliaren als anys cinquanta i que en fa pocs va caure.

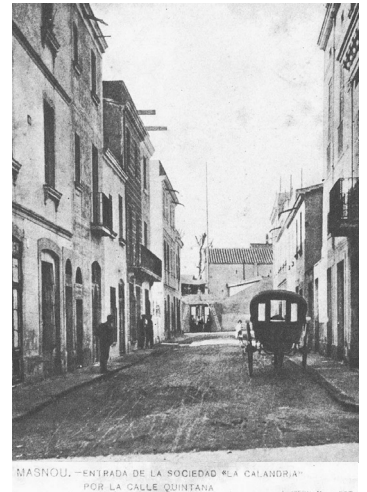
CARRETERA AL PASSEIG DE PRAT DE LA RIBA

Aquest passeig, que aleshores ja es deia de Prat de la Riba, ens mostra que més o menys la imatge és d'entre 1918 i 1923. Prat havia mort el primer any i al segon fou el de la dictadura de

Primo de Rivera, amb la qual cosa el nom va desaparèixer. La carretera encara era de sorra i, pel que es veu, havia plogut, cosa que la convertia en un fangar. A la part dreta hi veiem un tros del baixador d'Ocata, i de les cases de l'esquerra no en queda cap tal com eren. Al mig, on hi ha uns homes, hi havia l'estanc, que encara existeix. Més avall es veu una tanca amb reixa, que correspon a la masia de can Casas, abans de ser transformada en residència d'estiu del juriconsult Estapé i batejada com a Mas Nou. Després d'aquesta es veu la gran i bonica casa dels Sensat-Maristany. Tant can Casas com can Sensat també foren engolides pel ciment anys ha. Més avall, però quasi no es veu, hi ha la casa dels Sensat-Pagès (aquest Sensat era conegut com el "marquès de la manguera"), ara Casa de Cultura.

CARRER DE LA QUINTANA I LA CALÀNDRIA

Veiem el primer tros d'aquest carrer, ara dit de Pere Grau en honor del comte de Lavern, que hi va néixer; la casa dita de "can Fideu", just a la cantonada entre "la Quintana" i la baixada de "cal Cigró" o de "can Fideu", l'actual carrer dels Capitans Comellas. Al fons hi veiem una entrada de la societat La Calàndria, la que donava a la "carretera del Círcol", antic nom de la societat, ara carrer del Dr. Josep Agell. A mà dreta hi ha la tartana del Dr. Botey, amb la qual anava a fer les visites, tartana que tenia com a conductor el germà del metge. El nom de Quintana li venia donat pel seu antic ús agrícola, quan des d'aquí i fins on

comencen els estrets carrers del veïnat d'Ocata, era una llarga llenca de terra pertanyent a dues masies properes: Can Fontanills i Can Casas, tros de terra també anomenada "Partida del Camp", ja que el nucli habitat acabava aquí i no continuava fins més o menys el que ara és la placeta Alsina Sensat.

LA CALÀNDRIA

Aquí veiem l'entrada del bar de la societat, que era a l'actual carrer de Sant Felip, carrer que quedava tancat després d'aquest edifici com podeu veure al fons; després de la tanca hi havia l'hort de Can Malet, que arribava fins davant de les Escolàpies, o sigui que abastava dos carrers i fins al tercer. D'aquest hort només en queda

una palmera, la que es troba en una eixida de les cases entre el carrers de Sant Felip i dels Mestres Villà. La societat La Calàndria va succeir la dita del Circo de Masnou, que la gent en deia el "Circo", ja que tenia un edifici en cercle com un circ, on es feia ball i cinema, i que va arribar fins als anys cinquanta del segle passat. El nom d'aquesta societat prové del nom del seu cor, que era a la societat *Centro Coral* (Casinet), cor que fou creat l'any 1898, però partiren peres i el cor es va aixoplugar a la societat Circo de Masnou. L'any 1902 crearen la seva pròpia senyera. Més endavant La Calàndria l'absorbiria, i des d'aleshores ençà s'ha dit La Calàndria. Bé, sempre no, ja que durant bona part de la dictadura franquista els obligaren a

canviar-se el nom i els posaren el d'Espanya, com per exemple "Salón Cine España" pel cinema, i així la resta d'activitats, però el poble sempre li digué La Calàndria.

CARRER DE LA QUINTANA I BAI-XADA DE CAN FIDEU

Les cases d'aquest xamfrà han desaparegut (com tantes); és el xamfrà que abans ja he esmentat, el del carrer de la Quintana (Pere Grau) i baixada de Can Fideu o de Can Cigró, que també se n'ha dit de Can Galbany per la fusteria que hi havia en una de les cantonades. Com veieu, el terra era de sorra; i hi podem veure un grup de gent, especialment mainada, que en aquells anys, quan veien un fotògraf (un rara avis) la gent es palplantava

davant seu (ara hem arribat al sùmmum amb això de la fotografia). La fotografia, per la roba que duu la gent, sembla feta a l'estiu, però era força difícil capir-ho, ja que la gent a l'estiu també anava força tapada. Aquesta casa que s'hi veu és ben curiosa, ja que la majoria de les cases masnovines d'aleshores, tot i tenir cantonada, tenien poques obertures, quasi a totes només hi havia una finestra, que normalment era al replà de l'escala que pujava al primer pis. Aquesta en té un munt, fins i tot un balcó o una porta.

En unes properes històries, les següents o bé més endavant, continuarem amb aquest relat il·lustrant les imatges d'aquell tombant del segle XIX al XX.

FES-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9 - 93 126 82 20 el Masnou
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.cat

DIARI DE BORD

Josep Condeminas

Tinc a les mans un quadern que l'amic Jaume Vidal m'ha fet arribar i que pertany a un familiar seu; bé, més aviat a un avantpassat, ja que s'ha perdut la memòria de quin grau de parentesc hi tenia dins la família. Jo crec que el quadern és un vertader tresor, i no sols per la seva antiguitat, any 1872, sinó perquè és un vertader compendi sobre navegació. El quadern porta per títol, i l'escriu literalment, *CARTAGENA Y MARZO DEL AÑO 1872 – Pliego de cargo del Contramestre de Vitacora de la fragata Mendez Nuñez. Para uso de Gonzalo Vidal i Isern*. És de suposar que el senyor Vidal era contramestre d'aquest vaixell, però desconcerta el fet que el quadern no sembla el clàssic llibre de bitàcola d'un vaixell on s'anotaven les incidències diàries de navegació sinó més aviat quasi un tractat de navegació, ja que relaciona tot el referent a instruments, codis de senyals de banderes, tauleta d'ordres, instruccions, contrasenyes, manual de senyals telegràfics, sistemes de llums, senyals acústics, entrades i sortides a ports, llistat de vaixells de la marina mercant espanyola per ordre alfabètic, fars de la costa mediterrània, etc., etc. El quadern està escrit en castellà, totalment a mà, fins i tot la distribució de columnes, gràfics, títols i dibuixos. La cal·ligrafia és extremament pulcra i petita, llàstima que els anys han esborrat en gran mesura el pigment de la tinta, i això fa que el text sigui de difícil lectura, a menys que t'ajudis amb una lupa. Tot i que sembla una recopilació seriosa, tinc la impressió que el senyor Vidal, per entretenir les llargues i possiblement tedioses hores de navegació, també es distreia dibuixant vaixells o bé escrivint textos i, en aquest cas, amb un català humorístic i transgressor en consonància amb la carta que, seguidament, em plau de transcriure:

LA LLENGUA INGLESA

Carta de un pagés arribat a Nova York

a un company seu en Cataluña

Estimat company y amich, á Nova York hi arribat y apenas he descansat aquesta carta te escrich. Al fi, de la llibertat estich en la clàssich sol. Aquí tothom fá l' que vol... si ho permet la autoritat. Nova York te l's carrers grans las casas tocan al cel, las dones tenen bon pel y los homes son gegants. Los diaris son con llansols, los carrers son llarchs y drets, y solen ser bastant nets quan no hi ha neu, fanch ó pols. Pero, noy, los yankis tenen un modo tal de parlar que jo nom puch explicar com ells matexos se entenen. Es molt pitjor quel gabatxo se sembla molt al lladrar y l'home quel va inventar jo crech que estava borratxo. Quant se parla inglés se tanca la boca y s'obren las dents, y si enyadado no hi tens la llengua se t'entrebanca. Explicarme jo no puch y (saps que no soc cap plepla) que del "pebre" n'digan PEPA y de una "cuynera" LUCH. CORA se diu lo "blat de

moro", SOMBRET es un "tros de pa" y en compte de dir "dema" se diu en inglés TU, MORO. Dihuen BOTA a la "mantega" y per dir "jo" se diu ¡AY!, lo qual m'umple l'cort de'esglay, puix sembla que algú jemega. ESCURAL vol di "esquirol", per dir "mitja" s'diu que S'TOQUIN, "no fumin" se diu NO S'MOQUIN, y del "carbó" en diuen COL. La "mare" dihuen ques MODA, pero la GRAN MODA, es la "abia" y la família es tan sabia que "l'germá" dihuen que BRODA. Si a una noya malalteta te li acostas molt humilit preguntant ¿QUE DUYA FIL? ella t'contestarà: BETA. Cuant mes disbarats als digas més t'entendrán, de segú. Per dir "dos" has de dir TU y per dir "números" FIGAS. I tot pel mateix istil. SINK es "l'ayguera" i per dir "cuartos" digas CENTS, y per dir un "moli" ML. Sols una cosa Geroni, trobo ay en aquet llenguatxe bendita y es ¡mal vintaje!. Quel "diner" se n'diu DIMONI

A.C. Nova York, 8 Decembre 1874

Ni sentit comú ni criteri propi

Joan Maresma Duran

El pare sempre explica que, quan ell era un nen, tenia un mestre que sempre deia aquesta frase quan esbroncava la canalla, i els deia *No teniu ni sentit comú ni criteri propi*. Això era abans de la guerra. Fa ja un grapat d'anys. Malauradament, el sentit comú segueix sent el menys comú dels sentits... Però així és la història de la humanitat. Que, d'humana, en té ben poc.

Aquí, a Rio, m'han convidat a fer una xerrada sobre *Catalunya* al Col·legio de São Bento el dia 3 de novembre. És aquest un col·legi religiós de l'orde dels benedictins i l'altar major de la magnífica església barroca és presidit per la Mare de Déu de Montserrat. Sóc plenament conscient que no em conviden per ser el Joan Maresma i sí per treballar a l'*Instituto Cervantes*. No és la persona i sí el càrrec, tot i que moltes vegades no es diferencien. Quan faci la xerrada ja hauré enviat aquestes ratlles i no en podré explicar les impressions. Potser el mes vinent. Aquests dies em dedico una miqueta a pensar el que haig d'explicar a uns marrecs que estudien espanyol –la conferència serà en castellà– i que volen saber de *Catalunya*, del procés del 9-N, de la consulta sobre la independència, d'un possible nou estat a Europa. I què explicar? Què saben? Què sabem?

Què sabem nosaltres de l'arribada de *Pedro Álvares Cabral* a Brasil el 1500? O dels francesos que van estar a Rio de Janeiro entre el 1555 i 1567 sota el comandament de *Nicolas Durand de Villegaignon*? O de l'edicta del *Marqués de Pombal* el 1756 que prohibia les llengües indígenes? O de l'arribada de la cort portuguesa a Rio el 1810 després de les invasions napoleòniques? O de la dictadura brasilera i del general *Médici* que, diuen, va influir en alguna alineació de la *canarinha* durant el Mundial de 1970 a Mèxic?

Què explicar a aquesta mainada de l'arribada dels germans *Escipió* el 218

CONVIVÈNCIA BRITÀNICA

CONVIVÈNCIA ESPAÑOLA

a.C a *Empúries*? Què dir de la *razzia* d'*Almansur* el 985, que va destruir Barcelona i que va provocar que el comte *Borrell II* negués el vassallatge als reis francs? Què explicar de la *Corona d'Aragó* i de la guàrdia d'honor al *Partenó d'Atenes* que va posar el rei *Pere IV* el 1380? Què exposar del *Tractat d'Utrecht* de 1713 i de la caiguda de Barcelona l'any següent?

La impressió general és que un mai no sap. Que el temps passa molt de pressa i que a mesura que un fa anys estic més segur de no saber res amb total seguretat; ni els fets de la meua pròpia vida. El que he vist amb els meus propis ulls, una altra persona ho ha vist de forma diferent. El que jo pugui explicar d'algun esdeveniment –per exemple, el 7 a 1 del *Mundial*; a casa érem 15 persones– serà diferent del que expliqui algun amic sobre el mateix fet. La veritat és incognoscible; molt més la veritat històrica. Però cadascú té la seva veritat, la seva confiança en la seva memòria, encara que amb el pas del temps es converteixi tot en quelcom difús, opac, borrós i que depèn del qui expliqui la història i del què expliqui.

Veig els debats a la televisió a Brasil de la segona volta de les eleccions aquí –van ser el 26 d'octubre; *Dilma Rousseff* presidenta novament– i lleigeixo els diaris i a aquestes alçades del campionat encara em sorprèn la mala educació –tant al Brasil com a la península; segueixo amb interès el que ha de passar o no el 9 de novembre–, la informació poc clara, la grolle-

ria, la fatxenderia, la manca de procura del bé comú i la desqualificació constant del contrari. I no es pot discrepar. Mai. O ets amb mi o contra mi. No existeix terme mig. I això que som en una democràcia. Però tots actuen d'una forma ben barroera.

A qui interessa tota aquesta efervescència, tota aquesta crispació? Qui hi guanya amb tot aquest mal rotllo generalitzat a tot arreu? Qui guanya vots aquí i allà?

I què és el que preocupa les persones? Imagino que els fills rebien una bona educació, que els avis tinguin pensions i puguin anar a l'hospital de franc, que existeixin bones infraestructures, que hi hagi feina, que els sous siguin dignes, que les persones siguin conscients que tenen drets i obligacions. Em sembla, vaja. I em fa l'efecte que tot això passa inadvertit perquè des de fa dos anys no hi ha més urgència ni assumpte que la independència...

Els avis i els pares sempre deien allò d'*el que no vulguis per a tu no ho vulguis per a ningú*. A la *Regla de Sant Benet* –escrita a principi del s.VI– es pot llegir el següent *A tots els hostes que vinguin al monestir se'ls ha de rebre com si fossin Crist, perquè Ell dirà: Vaig ser foraster i em vau hospedar*.

De vegades m'agradaria ser un anacoreta i fugir d'aquest món on no hi ha res de nou i on res no canvia. Em fa l'efecte que aquest món no el canvia ningú...

Homo homini lupus... Miserere nobis, Domine.

COMERCIANTS DEL CARRER ST. MIQUEL

TETERIA DE NOAH

Botiga de Te, Cafè i Accessoris

Verónica Gordillo
Sant Miquel, 16 el Masnou
648 805 947
teteriadenoa@asm.cat

CENTRE VETERINARI EL MASNOU
Urgències 24h
93 555 73 52

Horari de dill. a div. de 9 a 21
Diss. de 10 a 13.30 i de 16.30 a 20
St. Miquel, 9 el Masnou 93 555 73 52
cvmasnou@gmail.com

ASSESSORIA IGLESIAS

Fiscal. Laboral
Comptabilitat
Assegurances
Gestió immobiliària i trànsit
Sant Miquel, 21, A-baixos
Tel 93 540 40 53

Taller de Publicitat
impressió i disseny

*En temps de crisi:
una imatge i mil paraules*

93 555 80 06 • 660 09 23 81

matalasseria

Grau

Sant Miquel, 6.
93 555 15 38

4colors

IMPRESA DIGITAL

Ptor. Domènec Farré, 3
El Masnou
610 01 93 65 · 93 555 67 74
4colors.cat

El Clip
papereria

Material d'escola i d'oficina
Fotocòpies b/n, color
Còpies de plànols
Manualitats Belles arts

St. Miquel, 15 · 93 540 06 87
elclip2010@gmail.com

Automoció
SANT MIQUEL
Des de 1992

Reparació en general de l'automòbil.
Mecànica
Xapa
Electricitat

Sant Miquel, 10 el Masnou
Tel 93 540 34 36 · Fax 93 540 60 47
info@asm.cat · www.asm.cat

La punta de la llengua (59)

Esteve Pujol i Pons

Tot sovint em pregunto:

Per què diem **chuches (xuxes)* si n'hem de dir **llaminadures, llamins, llepolies, llepoleries, dolços?**

Per què diem **chiringuito (xiringuitu)* si n'hem de dir **guingueta?**

Per què diem **tiet* si n'hem de dir **oncle?**

Per què diem **agobio* si n'hem de dir **angoixa, ofec, malestar?**

Per què diem **agobiar* si n'hem de dir **angoixar, ofegar, preocupar?**

Per què diem **cruse* si n'hem de dir **encreuament, cruïlla?**

Per què diem **crusar* si n'hem de dir **creuar, travessar?**

Per què diem **empedernit* si n'hem de dir **empedreït?**

Planell d'Aiguestortes

Per què diem **planell (d'una casa, per exemple)* si n'hem de dir **plànol?** Planell vol dir indret pla i elevat.

Per què diem **cantera (del Barça, per exemple)* si n'hem de dir **pedrera, planter?** Cantera vol dir ganes de cantar!

Per què diem **injerit* si n'hem de dir **empelt?**

Per què diem **forro* si n'hem de dir **folre?**

Per què diem **ensimismar* si n'hem de dir **entotsolar?**

I QUE N'ÉS, D'OPORTÚ, FER RIURE!

Esteve Pujol i Pons

Cal reconèixer que, amb els temps que corren, fer riure és una de les teràpies més necessàries que hi ha. I el GAT ho va aconseguir del tot tant el dissabte 18 d'octubre al vespre com l'endemà a la tarda a l'Espai Escènic Ca n'Humet.

No és pas fàcil de fer passar dues hores –descomptem-hi l'estoneta de descans entre el segon i el tercer acte– i fer-nos oblidar telenotícies i diaris ben poc engrescadors que tenim constantment davant els ulls.

Check In Check Out ho va fer possible. Roger Piferrer va traduir i adaptar una obra original francesa de títol semblant. La va dirigir la incombustible Montserrat Condeminas. Josep Corominas i David Solé, sempre eficients a l'ombra.

Sí, era la típica comèdia d'embolic, on la irrealitat de les situacions és més poderosa que qualsevol argument que hom hi vulgui seguir; precipitació accelerada dels esdeveniments, que porten a un final... feliç –malgrat les previsions ingènues de l'espectador ingenu, o sigui tots–, fins i tot podríem dir-ne dolçament moralitzant. Vam sortir-ne satisfets perquè els *dolents* de l'obra en van sortir escaldats, però triomfadors, tot i deixant els pèls a la gatera (bastant normal tractant-se del GAT).

Posem els actors en tres paquets: en el primer els dos protagonistes masculins, Josep Rossell (*Bernard*) i Roger Piferrer (*Robert*), que no tan sols van estar a l'alçada de sempre sinó més amunt i tot. De Josep Rossell ja no ens sobta res; ens ha fet passar tantes estones delicioses que tenir-lo sobre l'escenari és una garantia d'èxit; mai no decep, tot jovialitat i acció. De Roger Piferrer, cal afegir que l'hem anat veient pujar com l'escuma; des d'aquell paper menor a *L'Estel de Natzaret* del Nadal del 93 i el 94 o el discret escriptor de l'avariciós i recargolat Mr. Scrooge pel desembre del 95 fins a l'artista d'aquest moment –darrers musicals inclosos– hi ha una metamorfosi digna de tots els elogis.

Un altre paquet amb els tres personatges femenins, les tres guapíssimes

hostesses d'aviació: Gemma Mercader (la nord-americana *Gloria*), Bettina Blanch (l'alemanya *Gretchen*) i Montserrat Condeminas (la italiana *Gabriella*). Perdoneu-me la grolleria, però no sé pas amb quina em quedaria; tres interpretacions ben diferents, ben escaients a cada personalitat, amb tres

apassionaments diversos i amb resultats imprevistos per a totes tres. Ens va seduir; tanmateix va ser tan reconfortant poder-vos deixar ben casades; quin descans!

Un paquet a part, per a ella sola, amb una esplèndida llaçada vermella a sobre, es mereix Antònia Camps

(Berta). Benvolguda Antònia, et veiem des de fa qui-sap-les temporades a l'escena i ens meravelles amb uns papers tan coherents, tan sòlids, sense esclertes. Des dels teus posats tan expressius fins a la suau, sí suau, contundència, sí contundència, de la veu, tot era d'una harmonia completa. Et vas emportar aplaudiments llargs i intensos; i te n'augurem molts més encara. Les actrius veteranes com tu –només he dit veterana, no t'ofenguis– sou una garantia de qualitat i de continuïtat; per sort el GAT compta amb unes quantes més que l'honoren; si us plau, no us jubileu de l'art de Talia.

Endavant, gent del GAT; us n'esperem de noves!

Dites i personatges populars (16)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM...

que en un afer determinat es CANTA LA CANYA?

Aquesta dita es refereix a quan hom ha de confessar la veritat sobre algun assumpte a desgrat d'ell mateix, és a dir, quan s'obliga a algú a dir la veritat per força.

L'origen es remunta a l'antic costum d'assentar els deutes i els comptes. En molts llocs de Catalunya i en molts oficis, per calcular la feina feta i els articles que es venien a fiar, és a dir,

que no es pagaven al moment i, per tant, es quedaven a deure, en els establiments es prenia una fusta llarga semblant a un bastó, se la serrava pel mig al llarg i se'n quedava un tros cadascuna de les dues parts interessades, és a dir, l'amo i el treballador o

bé el venedor i el comprador.

Quan calia assentar una quantitat, es posava un tros al costat de l'altre i amb un ganivet es marcava un tall o una osca que assenyalsés per igual les dues parts de la vara o de la canya. Arribat el moment de passar comptes, s'encaraven un al costat de l'altre els dos trossos de bastó i es comptava el nombre de talls o d'osques, cadascun dels quals tenia un valor convingut d'antuvi. És evident que cap de les dues parts no podia afegir al seu tros cap senyal segons la seva conveniència, ja que els talls de l'un i de l'altra part havien de coincidir perfectament

i, de no fer-ho, en no avenir-se els senyals, s'hauria descobert fàcilment l'engany.

Tal com hem dit, aquest sistema era popularíssim en tot el país i sembla ser que encara es practicava en alguns petits establiments de muntanya no fa pas gaires anys.

Aquesta manera de calcular també s'usava entre bosquerols i carboners per anotar el nombre de carretades de llenya o de càrregues de carbó fetes. L'instrument utilitzat rebia diversos noms segons l'indret de Catalunya on es practicà el sistema: calca, entalla, talla, galga, canya, etc.

Així, doncs, *cantar la canya* equivalia a haver d'acceptar la veritat dels comptes que la canya mostrava, és a dir, que *cantava*, sense que poguessin ser alterats segons la conveniència de

cadascuna de les parts: el que *cantava la canya*, doncs, era la pura veritat i tothom havia d'avenir-s'hi.

...que algú FA LA PATOTA?

L'expressió s'utilitza per referir-se a un engany, un frau, és a dir, a voler fer passar una cosa pel que no és.

El seu origen es remunta a un costum, ja desaparegut, en els antics casaments, el qual rebia el nom de *patota*, i que consistia a posar al plat de la núvia, d'amagat d'ella, una pota de be o de cabrit molt bruta i repel·lent de manera que fes força fàstic.

La *patota* es feia, justament, en el plat millor de l'àpat, sobretot si era una menja amb suc perquè aquest resultat d'allò més brut i fos del tot impos-

sible aprofitar ni les engrunes del tall. Se'n diu *patota* també de la trampa que es fa en els jocs de cartes, manipulant la baralla, perquè el contrincant en surti perjudicat. Així doncs, *fer la patota* equival també a no jugar net fent trampes contra els companys de joc, sigui quin sigui aquest.

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Aventures infantils al 1714

Antoni Munné-Jordà i Òscar Julve ens ofereixen, a *Aquell dia de 1714* (1), una divertida aventura protagonitzada per una nena barcelonina anomenada Eulària que, en companyia d'en Patufet, un titella que cobra vida com el personatge de Carlo Collodi, vol ajudar a defensar la ciutat dels atacs de les tropes franceses i espanyoles. I com que és tossuda i decidida, se'n surt prou bé. Ella, en Patufet i el bou, com uns personatges sorgits d'uns dibuixos animats, aniran amunt i avall d'una Barcelona que viu els últims dies de la guerra de Successió i que resisteix desesperadament sota les bales dels canons que ho destrueixen tot. En aquests recorreguts, plens de corredisses i de gags molt ben interpretats per l'il·lustrador, a més d'impedir la caiguda del baluard de Sant Pere, anirà coneixent els principals defensors de la ciutat: gent del poble, soldats anònims i algun oficial, però també les grans personalitats del moment: en Casanova, en Villarreal,

en Bellver... Malgrat els esforços de tothom, però, la ciutat haurà de capitular. Però ells dos, acompanyats del bou és clar, faran seves les paraules d'en Casanova: "D'ara endavant haurem de resistir d'una altra manera." (p. 55) I començaran una resistència ben peculiar, que consistirà, fonamentalment, a preservar i fer conèixer la memòria de tants i tants barcelonins i catalans que van donar la vida per defensar les llibertats i les lleis del país; i també consistirà a mantenir una cultura, unes tradicions, entre les quals la cançó d'en

Patufet, que es veuen amenaçades per l'unionisme i l'uniformisme borbònics. Gràcies a tants i tants resistents anònims, com l'Eulària, que no van oblidar i pujar al carro dels vencedors, ens han arribat aquells fets i hem mantingut una llengua i una cultura que els vencedors van proposar-se d'esborrar, com van esborrar barris sencers de la ciutat. Les il·lustracions d'Òscar Julve tenen una gran influència dels dibuixos animats, com hem apuntat, i del còmic, fins al punt que algunes semblen vinyetes (p. 30-31, per exemple) i en d'altres hi inclou bafarades i tot (p. 7, 15...). Són dibuixos expressius, plens de moviment i de detalls, ben documentats (vestits, armes...); i, sobretot, aporten una lectura ben personal del text que de ben segur que agradarà els joves lectors (a partir de 8 anys, com recomana l'editorial), alhora que els aproparà a un episodi de la història de Catalunya que qualsevol català ha de conèixer des de jove. Val a dir, per acabar, que el conte és una adaptació del primer capítol de la novel·la *La Laia dels titelles*, que Antoni Munné-Jordà ja va publicar l'any 1995.

(1) **Antoni Munné-Jordà** *Aquell dia de 1714*. PAM (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), Barcelona, 2013.

Il·lustracions d' **Òscar Julve**. 66 pàgines.

GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT

Carles Maristany

UNA DE FONDEJAMENTS

Sembla que, navegant, quan entres a port o bé a l'abric d'una cala ja s'ha acabat la navegació i els problemes que això reporta. Res d'això! Més d'un cop, llavors comença per al Patró la incògnita a resoldre si no troba un lloc on amarrar l'embarcació. Es fa obligat de cercar el lloc idoni, tant si és per passar-hi tan sols una nit com si vols romandre-hi uns dies.

A tenir en compte són les altres embarcacions ja fondejades; i, si has d'anar a terra per qualsevol motiu, mira que la distància no sigui gaire llunyana de l'atracador.

Preveu la llargada de corda o de cadena a filar, tenint en ment que un canvi en la direcció del vent, el bornejar pot portar-te a col·lisió amb un altre vaixell o bé quedar-te varat a la sorra o, pitjor, contra les roques.

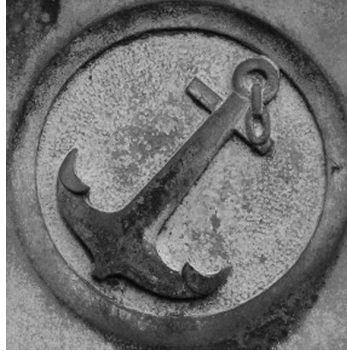
Tot tenint en compte el vent dominant, la qualitat dels fons on volem fondejar o ancorar (totes dues expressions són ben explícites ja que fan referència al fons de sorra, fang, alga, pedra, etc., o bé a l'àncora); tot i fent-ho així, podem equivocar-nos.

Per anar a Mallorca, sovint el port preferit per fer-hi recalada fou el de Sóller. Distància: 105 milles; rumb S. 6° E; temps previst de durada de la travessa: 26 hores més o menys.

Davant del pantalà, en el carrer principal hi ha la pastisseria que fa les millors ensaïmades de crema del món. Paraula!

Una de les vegades, en arribar-hi, tot el pantalà ja estava ocupat i vam haver de fondejar a la gira, ben al mig de la petita badia; ben abrigada de la mar; però, com vam comprovar més tard, no pas del vent.

Ja de fosca, llamps al cim de Puig

Major, el cel s'ennegrí en un moment i el vent començà a bufar amb força. Els trons ressonen multiplicats per l'eco i fan patent que "pinten bastos". El vent augmenta; per precaució vaig a proa i embolico un tros de tovallola en el cap de fondeig perquè no es gastí amb el fregament a l'escobenc. Més tard més vent; torno a anar a proa i el fondeig tiba com una corda de guitarra. Tinc por de sentir un esclafit i que el veler en un moment quedi varat a la platja. El vent va a més. Els patrons dels iots a la vista també munten rigorosa guàrdia. Intercanviem amb els braços i mans senyals sobre l'esdevinguda situació. El meu neguit augmenta tant com el vent; llavors engego el motor i a ralentí faig avant.

El veler no es mou, però noto que el fondeig perd tensió. Quan la ratxa pren força, dono més gas i el mantinc fins que torna a calmar o bé a minorar. Aquesta maniobra ens tranquil·litza. Així tota la nit fins a trenc d'alba, que amaina el vent.

Crec que aquesta maniobra ha alleugerit l'esforç i no hem arronsat gens. El dia promet, fa bona cara, els núvols s'amaguen i en Llorenç no es veu encara, però els seus primers rajos auguren una bona diada. Podem anar a sopar, esmorzar i dormir tranquils G.A.D.

El segon cas ens passa a Menorca. Ens trobem a Cala Pregonda, oberta als vents de Tramuntana, Nord o

Mestral segons qui d'ells en parla. En castellà diuen "Si un Norte se te ha perdido, por el Sur anda escondido". I fou això el que ens va passar. La cala Pregonda està situada entre el Cap de Cavalleria i el d'Alaió, a ponent d'una cala molt coneguda que porta el nom d'un almirall mallorquí, Ferragut.

Fons de sorra, donem fons i quedem a prudent distància de l'illot Pregonda, que tanca una mica l'entrada de la cala. A mig matí comença a bufar un Sud inesperat i sense malícia. Poc després l'oratge ja té nom de vendaval. Tot i la seva força dins la cala, la mar és calma.

El cap del fondeig trempa com una corda de violí. Prenc una senya; poc després veig que arronsem cap a terra. La illeta és cada cop més a prop de la nostra popa i el timó de tant en tant fa baix, l'àncora llaura.

La maniobra de salpar, cobrar el ferro, guanyar barlovent i tornar a fondejar crec que és perillosa, però dins del cofre de popa tinc un àncora de reserva i l'enllesteixo per si no hi ha altre remei.

A llevant nostre, el patró d'un veler francès em fa senyals amb el braç; llavors aixeco l'àncora enllestida per sobre del meu cap. Les paraules sobren! Veig que ell disposa d'una Zodiac amb un motor potent i uns minuts després ja està al nostre costat. M'agafa l'àncora i esperllonga el cap del fondeig fins que veu que li faig el senyal que ja és suficient. Dóna fons i passa altre cop prop meu i em saluda tot somrient. Feina feta! Jo li crido tan sols "Merci, Monsieur!". Teso el cap, que queda ferm; l'altre restarà en banda fins que salpem. Encara resten cavallers que naveguen!

Els rellotges de sol parlen (XIX)

Per Esteve Pujol i Pons

Familiars i amics continuen enviant-me inscripcions de rellotges de sol escampats arreu del país i també de fora. Un agraïment ben sincer a tots. Gràcies a ells puc fer-vos arribar aquests petits compendis de saviesa popular. En aquest cas són tots recollits a Cotlliure, vila del Rosselló.

C'EST TOUJOURS L'HEURE POUR LES AMIS (*Sempre és l'hora per als amics*)

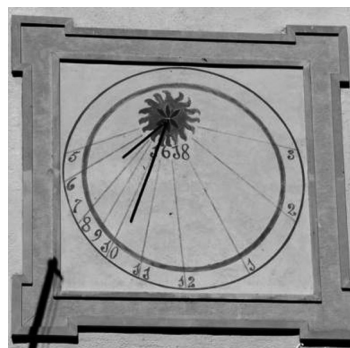
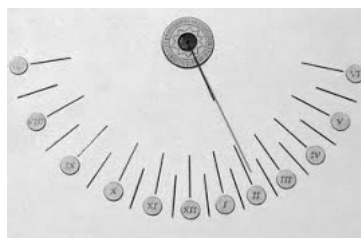
LOU TEMS PASSO / PASSO LOU BEN (*El temps passa / passa'l bé*)

CUEILLE LE JOUR (*Recull [aprofita] el dia*)

JE LUIS POUR TOUS (*Brillo per a tot-hom*)

LE TEMPS D'AIMER (*El temps d'estimar*)

CARPE DIEM (*Aprofita el dia*) Ja sabeu que és un clàssic, però val la pena de repetir-lo.

BENE UTERE (*Usa'l bé*)

SEMPRE AMICIS HORA (*Sempre és l'hora per als amics*)

ARS LONGA / VITA BREVIS (*La ciència és llarga / el temps és breu*)

I encara un altre de propina que no és pas de les contrades rerepirinenques:
A CAL PERE DEL MASET / MENJARÀS COM UN CANONGE / I BEURÀS COM REI PEPET
(Al restaurant de Sant Pau d'Ordal)

CAMPIONAT SOCIAL DE DÒMINO PER PARELLES.2014

Tots els dijous, des del 13 de novembre fins al 18 de desembre de 6 a 2/4 de 9
Sistema suís. Obligatori portar faristol. Places limitades
Preu per jugador: socis 12 € – no socis 17 €

GENT DEL MASNOU
Vocalia recreativa
Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

L'organització no es fa responsable de la cancel·lació de la competició per força major o motius aliens al campionat.

49è Curs de Balls de Saló de Gent del Masnou

Fins al 20 de desembre

Passa-t'ho bé!

Cada divendres de 20.30 a 22
**Rock, tango, cha-cha-cha, vals,
polca, fox, pas doble, mambo,
etc... A partir de nivell 0**

Preu parella soci:

80 € / no soci 90€

Inscripcions i informació a
Gent del Masnou Dr.Agell, 9,
de 6 a 2/4 de 9 del vespre

93 126 82 20

Vocalia Recreativa
gm.recreativa@ya.com

Cursos de teatre per a totes les edats

Vine-hi i... actua

627630082 (Oriol) · 676334144 (Aina).

Exposicions

Del 8/11 al 4/12

"Camí de Somni". Connexió de la tradició de les puntes amb la geometria natural de les flors i els arabescs de l'arquitectura àrab.

Del 6/12 al 15/1

"L'Eròtica de l'esport" en imatges (reculls de premsa)

"DIUMENGE AMB LLETRES"

GRUP RAUXA DE GENT DEL MASNOU

VETLLADA ARTÍSTICA, LITERÀRIA, MUSICAL.

DIUM. 30 DE NOVEMBRE A LES 7 DE LA TARDA

ENTRADA GRATUÏTA

CAMPANYA DE DONACIÓ DE SANG

El resultat de la darrera campanya de donació de sang del diumenge **19 d'octubre** passat fou de: **44 donants + 5 oferiments** (3 de nous).

En nom del Banc de Sang i Teixits
agraïm la generositat de tots els donants.

LINDY HOP

Apunta't al curs

Ens trobem cada dimecres de 8 a 10 del vespre a **Gent del Masnou**
Dr. Agell, 9. Informació: **627 728 747**

LA CORAL XABEC DEMANA CANTAIRE

Tothom qui hi estigui interessat hi serà ben rebut. Ens calen veus tant de dones (sopranos i contralts) com d'homes (tenors i baixos). Animeu-vos-hi i veniu a provar la veu qualsevol dimarts abans de començar l'assaig, o sigui, una mica abans de dos quarts de deu del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

L'enigma V.D.R.

Després de tres anys de clàssiques endevinalles en vers, a partir d'aquest mes posaré uns problemes de lògica perquè penseu i estreneu el cervell per trobar-hi la solució. Tindreu un mes per resoldre l'enigma. La resposta, en el butlletí següent.

Comencem amb un de molt fàcil: **Com ho farem perquè a vint, afegint-hi un u, ens doni dinou?**

AMICS I ANTICS ESCOLTES DEL MASNOU

PARLEM DE BOLETS

Dissabte 15 de novembre de 2014 a les 7 de la tarda:

Conferència i mostra gastronòmica al local social de Gent del Masnou

Moderador: Sr Xavier Noguer. Hi parlaran: Sra M. Hernández, Sr. J. M. Barrachina, Sr. J. Rigau

XVI TROBADA ANEM A BUSCAR BOLETS

Diumenge 16 de novembre a les 8 del matí a la Plaça Marcel·lina Monteys (pl.dels Cavallers)

Cal portar el dinar (l'esmorzar és a càrrec de l'organització). Els qui ho vulguin poden anar directament al Pla de l'Arròs, a les 9 del matí, per esmorzar uns bons entrepans.

Activitat oberta i gratuïta per a tothom

Ho organitza: **Amics i Antics Escoltes del Masnou**
Amb la col·laboració de: **Gent del Masnou i LaCaixa**

Correus electrònics: akelamasnou@gmail.com - akelamasnou@hotmail.com

Arran de sòl

Pledebut

Al passat mes us comentava el problema que tenia per entendre'm amb algun dels vostres, amb altres es veu que amb l'entente que hi tinc n'hi ha suficient per entendre'ns, i que intentaria veure si me'n sortia amb les instruccions del sofisticat aparell d'intercomunicació que porto instal·lat i així poder comunicar-me millor.

Bé, quan vaig arribar a casa agafo el patracol de papers, pàgines i més pàgines d'instruccions, amb aquella lletra menuda que no hi ha déu que la pugui llegir sense una lupa. Arreplego aquesta i em dispo a cercar el que m'interessa.

Primer l'índex per si així sé a la pàgina on ho he de cercar i m'estalvio temps i empenyamenta. I ah que no sabeu el primer que em trobo?, doncs que em pregunta o, millor dit, em diu amb quin idioma vull cercar-ho, un fotimer, però ah que ja sabeu per on vaig?, el nostre no hi és per enlloc.

Mira que n'hi ha d'idiomes a les instruccions, fins i tot amb aquells alfabets que, per a nosaltres, semblen dibuixets o jergolífics, vull dir en japonès o en àrab, però en català no. Es veu que per a aquestes multinacionals no existim, i això que és una de les cultures que més ús fa de totes aquestes andròmines. Esperem aquell jorn tan desitjat, aquell que podrem decidir sense entrebancs, sense que ningú ens posi bastons a les rodes, sense que ningú ens buidi les butxaques des de sistents quilòmetres de distància, i aleshores podrem demanar el que ens correspon.

Bé, un xic empenyat vaig cercar-ho en algun idioma foraster; però, com que per sort en conec uns quants, ho vaig cercar en un dels exèrcits del qual no ens han envaït mai. Cap problema. Al final ho vaig trobar i sí, hi ha una aplicació com la que deia que tradueix un text a un altre idioma, també n'hi ha que hi posen veu, com el que utilitzen els cecs, ja que, com que ells no poden llegir, els ho han d'explicar per veu.

Un cop trobat el desllorigador, venia la part més difícil, aplicar-la. Vaig començar a fer proves, i a la primera que vaig aconseguir desxifrar com fer que aquella andròmina que duc instal·lada parlés, apa un problema afegit, em surt a la pantalla que veig un rètol que em pregunta en quin idioma desitjo la veu, el sexe que vull que tingui i els diversos tipus de potència i modulació.

Vaig pensar, oh que bé! Quantes prestacions. Però ai l'as, tornem-hi de nou amb la tria de l'idioma, i és clar, com us podeu imaginar, aquí hi havia el mateix problema que a l'índex escrit, el nostre no hi era ni per casualitat.

I aquí va començar el meu dilema. Què faig?, faig que parli encara que sigui en un idioma que no sigui el català?, i així ho hauria fet, en quin?

Si hagués triat el dels veïns de ponent, us pensàrieu que m'he tomat boig, *ca ma quiero haser el fino*. Si fos amb el dels veïns del nord, pensàrieu que sóc un gavatx. Amb quin fer-ho per poder-nos entendre i no traïr els meus principis?

Ho vaig deixar estar i ja aniria al meu manescal per si em podia donar una solució.

Apa, bup, bup.

La cuina de l'Antònia

el Cullerot

CREMA de MONIATO

Ingredients:

1 ceba, 2 moniatos mitjans trossejats, 1 patata, 1 litre de brou de pollastre, sal, pebre, oli i una cullerada de mantega

Elaboració:

Peleu els moniatos i la patata amb un d'aquells peladors tan fantàstics. Poseu-ho en una cassola amb un raig d'oli i ho sofregiu a foc mig fins que la ceba comenci a daurar-se. Salpebreu al gust. Ja hi podeu afegir el brou de pollastre i la mica de mantega. El brou casolà és millor; però, si no, recorreu al bric de brou preparat. Deixeu-lo coure una mitja hora, l'enretireu i el passeu per la batidora fins a obtenir-ne una crema ben fina.

Ja podeu servir-la. La crema, millor servir-la calenta, però no excessivament. Per decorar-la hi ha infinitat de recursos... des del més tradicional de rostes de pa a la més divertida... pipes pelades o sal de pernil salat; aquesta sal, la podeu fer al forn o al microones: poseu llesques de pernil sobre una estoreta de silicona dins el forn calent per asseccar-les; un cop fet, si hi passeu un corró per sobre us quedarà un polsim semblant a la sal.

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Badalona, Canonge Baranera, 75 · 93 384 43 51
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Punts de participació al Masnou

De l'Avinguda Joan XXIII cap a Barcelona

A les persones que habitualment votin als col·legis electorals següents:
IES Mediterrània, escola Ferrer i Guàrdia, ABS El Masnou, ambulatori, edifici Dels Vienesos,
casal de gent gran Can Mandri i edifici Roger de Flor,
els correspon el local de participació:

Institut Mediterrània (c. Rosa Sensat, s/n)
(Bell Resguard)

De l'Avinguda Joan XXIII cap a Mataró

A les persones que habitualment votin als col·legis electorals següents:
Local ONCE -Casinet-, Edifici Centre, (tant Itàlia com Pujadas Truch), escola Rosa Sensat, Ca n'Humet,
escola Marinada, casal de gent gran Can Malet i casal de gent gran Ocata,
els correspon el local de participació:

Institut Maremar, av. Cusí i Furtunet, 52
(Carretera vella de Teià) (l'Alberg)

Per tal de facilitar la mobilitat als locals de participació del municipi hi haurà disponible:

Servei d'autobús urbà gratuït des de les 8.30 fins a les 20.30 h.

Servei de cotxes gratuït per a persones amb mobilitat reduïda durant tota la jornada
Podeu contactar-hi al telèfon:

93 557 17 77

(només estarà disponible el 9 de novembre)

9N

SÍ SÍ

ARA ÉS L'HORA
UNITS PER UN PAÍS NOU

assemblea.cat

ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

Al Masnou
¡¡¡ Decidim!

ÒMNIUM

LLENGUA CULTURA PAÍS

Dissabte 8 de novembre
a la Plaça dels Països
Catalans fem un
**ARRÒS
CALDOS PER
TOCAR EL DOS**

Cloenda de la campanya unitària Ara és l'hora

Matí: activitats lúdiques a partir de les 11

Dinar: Arròs (opció vegetarià), amanida, pa, vi, pastisset i cafè. A l'hora de les postres parlaments a càrrec d'Òmnium, ANC, Ajuntament del Masnou i Marcel Mauri, periodista i membre de la junta d'Òmnium Cultural

Tarda: Concert amb Borinquen i Banda del Pi Petit

Cloenda: A càrrec de la Colla de Diables del Masnou

Tiquet dinar adult 10€. Infantil fins a 12 anys 7€

Per a reserves: arroscaldos2014@gmail.com

Vine i participa-hi. T'hi esperem!

Hi col·laboren: Colles de Diables, Geganters i Bastoners del Masnou, Ass Veinal del Cul d'Ocata, Penya Barcelonista del Masnou-Ocata-Teià, Ass de Veïns Carrer St. Rafel, Ass Musical Sons, Penya gastronòmica Morro Fi, Grup d'havaneres Borinquen i Banda del Pi Petit

**ARA ÉS
L'HORA**
UNITS PER UN PAÍS NOU

Ho organitzen:

Ajuntament
del Masnou

ÒMNIUM
LLENGUA CULTURA PAÍS

assemblea.cat
ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

**Al Masnou
hi ha Decidim!**